

RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

'Fit for function'

Staat centraal bij Nederlandse keurmeesters

Er klinkt de afgelopen tijd steeds meer maatschappelijke kritiek op hondenshow's. Er zou de hand worden gelicht met het dierenwelzijn, keurmeesters zouden ongezonde honden zelfs uitroepen tot beste van het ras. De Raad van Beheer onderstreept dat de Nederlandse kynologie vooroploopt als het gaat om dierenwelzijn en dat keurmeesters nadrukkelijk keuren op 'fit for function', het naar behoren kunnen functioneren. We vroegen een viertal ervaren, internationale keurmeesters hoe zij ertegen aankijken.

Erna Upmeijer: 'Kampioenen dienen toch als voorbeeld'

Erna Upmeijer is keurmeester voor Ras-groep 5, Spitsen en Oertypen. Ze vindt het jammer dat er kritiek is op hondenshow's en op keurmeesters: 'Er is de laatste jaren veel veranderd in de kijk op huisdieren. De mensen zijn kritischer geworden, vinden snel iets "zielig". Alle gebeurtenissen worden onder een loep gelegd. De kynologie moet meebewegen met deze ontwikkeling, anders lopen we achter de feiten aan!'

Fit for function

Duidelijker keuren op fit for function is daar een voorbeeld van. 'Fit for function-keuren doet iedere Nederlandse keurmeester sowieso', aldus Erna. 'Kan de hond zich goed bewegen en lopen, heeft hij een goede conditie, ademt hij normaal en zijn z'n neusgaten groot genoeg? Zit er niet te veel vel over zijn ogen en kan hij goed kijken – op al die dingen wordt goed gelet.' Honden met een te extreem uiterlijk straft ze af met een lage kwalificatie. 'Een Alaska Malamute, mijn ras, die te zwaar en te log en te weinig bespied is om 30 kilometer voor een slee te kunnen rennen, is niet fit for function. Die geef ik echt een mindere kwalificatie.' Hoe groot de invloed van keurmeesters is bij het sturen van 'extreem' naar 'normaal', kan Erna niet zeggen. 'Er komt maar een klein percentage van alle honden op shows. Het minste dat we kunnen doen

is de honden die het meest fit for function zijn op de eerste plek zetten. De kampioenen dienen toch als voorbeeld, dat werkt wel een keer door.'

Houden van honden-keuring

Om de shows uit het slop te halen ziet Erna ook wel wat in het combineren van keuringen met andere elementen, en een minder elitaire aanpak dan met alleen stamboomhonden. 'De "Houden van honden-keuring" die ik een paar jaar tijdens de Winner Show heb gedaan, is een mooi voorbeeld. Daarbij konden mensen ook niet-stamboomhonden tegen een kleine betaling voor keuring aanbieden, zonder wedstrijdelement. Ik beoordeelde de honden op conformatie – goede bouw en bespiering, goede balans, goed op de poten, rechte rug – kan hij goed rennen, kijkt hij goed uit zijn ogen, zijn z'n oren schoon, is zijn vacht goed verzorgd. Ik gaf hun eigenaren dan een mondelinge terugkoppeling. Als je mensen goed uitlegt wat het belang van al deze punten is, vinden ze dat geweldig. Daar moeten we naartoe.'

Aspirant-kopers van stamboomhonden

Meer mensen met kruisingen naar shows trekken zou goed zijn volgens Erna: 'Dat zijn immers aspirant-kopers van rashonden. Als ze eenmaal op shows zien wat voor prachtige honden er zijn, is de stap naar een stamboomhond nog maar klein.' In dat opzicht vindt ze het jaarlijkse Hond-evenement van de Raad van Beheer een goede vorm. 'Niet alleen show, maar ook demo's, workshops en clinics, een markt. Dat trekt nieuw publiek en dat hebben we nodig.'

Een Alaska Malamute is pas fit for function als hij 30 km voor een slee kan rennen, aldus Erna Upmeijer.

Dick Baars: 'Er zou meer internationale samenwerking moeten komen'

Dick Baars is internationaal keurmeester voor FCI Rasgroep 2 - Pinschers, Schnauzers, Molossers en Sennenhonden, en keurt ook rassen in groep 1, 3, 6, en 9. Hij herkent zich niet in de kritiek op hondenshows en keurmeesters in het bijzonder. 'Nederlandse keurmeesters kijken zeker naar de gezondheid van de honden. Sterker nog, als je bij de keuring puur van de rasstandaard uitgaat – en dat is natuurlijk de bedoeling – dan is 'fit for function' daar een onlosmakelijk onderdeel van. Ik spreek van "soundness": straalt deze hond gezondheid en zelfbewustheid uit, kijkt hij gezond uit zijn ogen, is hij stevig bespierd en laat hij een gezond gangwerk zien? Dat zie je in één oogopslag.'

Gezondheidstest

Hoewel Baars de meeste kritiek ongefundeerd vindt, lijkt het hem goed om naast de gebruikelijke exterieurkeuring op shows ook een uitgebreidere gezondheidstest in te voeren. 'Om klip en klaar aan de buitenwereld te laten zien dat het met onze honden prima gesteld is, daar heb ik alle vertrouwen in. Open en transparant, iedereen mag komen kijken. We zien het nu al bij de kortsnuiten die we extra testen. Daar komen praktisch alle honden met vlag en wimpel door, terwijl daar zo'n grote commotie over is. De bewijslast ligt bij ons en op zo'n manier kunnen we het laten zien. Dat zou de critici de wind uit de zeilen nemen.'

Invloed

Keurmeesters hebben volgens hem minder invloed op de sturing van een ras van 'extreem' naar 'normaal' dan men zou denken. 'Showhonden maken maar zo'n klein deel uit van de totale hondenpopulatie, dat moet je niet overschatten. Het heeft ook te maken met de internationale verschillen van inzicht. In Nederland zijn we veel strenger dan in veel andere landen. Er zou meer internationale samenwerking moeten komen om gelijk op te trekken – daar ontbreekt het nog wel aan. Maar er zit wel beweging in en dat is goed.'

Rachel Dijkhorst: 'Een hond moet gezond van lichaam en geest zijn'

Rachel Dijkhorst is keurmeester voor rassen in FCI Rasgroep 1 – Herdershonden en Veedrijvers, waaronder de Corgi en de Teckel. Wat vindt zij van de kritiek? 'Ik zet wel eens vraagtekens bij winnende honden. Sommige keurmeesters herkennen bepaalde tekortkomingen niet, zelfs al hebben ze van een ras de RSI (Rasspecifieke Instructies, red.) erbij. Bijzonder droevig dat dat kan. Ik heb in vergaderingen van de Vereniging van Keurmeesters dan ook al eens voorgesteld om de RSI's met elkaar te bestuderen en te bespreken, zodat wij keurmeesters afwijkingen niet over het hoofd zien. Dat is nodig, zeker ook omdat exposanten en fokkers bepaalde aandoeningen en/of afwijkingen ook niet herkennen.'

Lastige term

Fit for function vindt Rachel een lastige term. 'Hij dekt de lading niet helemaal. Immers, bij fit for function kijk je of de hond nog in staat is datgene te doen waarvoor hij ooit is gefokt. Maar is dat nog wel de juiste focus?' Ze vindt 'fit for life' eigenlijk een betere term: 'Kan een hond een waardig leven leiden, heeft hij plezier in het leven, voelt hij zich goed? Dat gaat voor een aantal rassen helaas niet altijd meer op.' Een hond met dichte neusgaten, dat alleen vindt ze al beroerd om naar te kijken. Maar ook in haar eigen ras de Welsh Corgi ziet ze soms dat bepaalde aandoeningen over het hoofd worden gezien. 'Tenenkrommend' vindt ze. 'Het is doorgeslagen, ook doordat er in de fokkerij onkunde en onwetendheid is en doordat sommigen zich blind staren op winnende honden en zoeken naar "meer en meer" – waarmee vervolgens de overdrijving zijn intrede doet. Fokken is een kunst, dat moet je met veel zorgvuldigheid en kennis van zaken doen. Aan keurmeesters worden eisen gesteld, dat is prima, maar zouden we dat ook niet voor fokkers mogen instellen?'

Ander concept

Wat is volgens Rachel een goede keuring? 'Een hond moet gezond van lichaam en geest

Foto's: Hannie Warendorf

Dick Baars in actie tijdens de Dogshow Goes, april 2019.

Rachel showt zelf met Welsh Corgi's. Ook bij dit ras ziet ze dat zaken over het hoofd worden gezien.

zijn: hij moet goed in elkaar zitten, goed kunnen lopen, en als hij tussen de oren niet goed is, dan moet hij niet kunnen winnen. Helaas zie ik dat dat wel gebeurt. Het is *not done* om als keurmeester een collega op zijn keuring aan te spreken, maar hoe leer je dan van je fouten? Eigenlijk zou er wel ruimte moeten zijn voor discussie, wellicht kom je tot andere inzichten, toch? Kijkend naar de toekomst denkt Rachel dat er voor de hondenshows moet worden gezocht naar een ander concept, met meer aandacht voor gezondheid en welzijn. 'Laten zien dat je proactief bezig bent, bijvoorbeeld met de invoering van een meer veterinair getinte keuring naast het showdeel. Daar kunnen mensen dan bijvoorbeeld hun fokdieren aanbieden voor een keuring door een keurmeester en een dierenarts, met als inzet een fokcertificaat. Dat is maar één voorbeeld, er zijn meer dingen te bedenken.'

Theo van der Horst: 'Serieuze fokkers zijn wel gevoelig voor ons oordeel'

Theo van der Horst is internationaal keurmeester voor FCI Rasgroep 3 – Terriers, en voor de Engelse Bulldog, de Bullmastiff en de Mopshond. De kritiek op hondenshows en op keurmeesters deelt hij niet: 'Nederlandse keurmeesters zijn gewoon top. Iedereen mag komen kijken hoe we het doen, daar valt niets op aan te merken. Maar de pers komt alleen als er problemen zijn, en dan wordt het allemaal uitvergroot. Dat is niet terecht.'

Volgens Theo aarzelen Nederlandse keurmeesters niet als een hond niet goed is: dan keuren ze die af. 'Maar in het buitenland wordt er soms anders tegenaan gekeken en zijn er wel keurmeesters die het kennelijk met de gezondheid wat minder nemen. Zo heb ik kampioenen in de ring gehad waarvan de hoektanden in het gehemelte prikten. Dan denk ik: hoe is het mogelijk? In Nederland zijn we zonder uitzondering heel goed bezig. Maar onze aanpak, en die van de Scandinavische landen, moet breder gedragen worden.'

Timboektoe

Staat fit for function-keuren altijd voorop? 'Absoluut, maar even voor de goede orde: fit for function is nog niet fit for everything. Een Engelse Bulldog is geen Greyhound, begrijp je?'

Op de WDS2018 heb ik Mopshonden gediskwalificeerd omdat ze gewoon geen goede ademhaling hadden. Dan gaan ze eraf. Hetzelfde geldt voor Engelse Bulldoggen met slechte ademhaling of ontstoken ogen. Al komen ze uit Timboektoe, die honden moeten gezond zijn. Ooit maakte ik in Luxemburg een Mopshond beste van het ras. Diezelfde hond kreeg ik een halfjaar later op de Winner Show onder ogen en toen heb ik hem gediskwalificeerd vanwege ontstoken ogen. Diezelfde hond kreeg een paar dagen later weer een Uitmuntend van een Engelse keurmeester – dan heb ik het dus gedaan. Het zal wel, ik kan mezelf recht in de spiegel aankijken.

Serieuze fokkers

Of keurmeesters invloed hebben op de fokkerij van 'extreem' naar 'normaal' vindt Theo moeilijk te zeggen: 'Van de Franse Bulldog en Mopshonden weet ik dat zo'n 90 procent van de dieren buiten het stamboek om wordt gefokt. Die dieren zie je niet op shows. Ik denk dat de serieuze fokkers wel gevoelig zijn

Een Engelse Bulldog is geen Greyhound, aldus Theo van der Horst.

voor ons oordeel en op enig moment wel anders gaan fokken. Dus uiteindelijk hebben we wel invloed.' Theo zou het zeer betreuren als hondenshows zouden verdwijnen: 'Ze zijn de state of the art wat rashonden betreft, daar kun je zien hoe het er met de rassen voorstaat. Het is juist goed dat ze in groten getale in het openbaar worden getoond – als voorbeeld voor de rest.' ■